

ВЪПРОСНИК ПО МЕЖДУНАРОДНО ЧАСТНО ПРАВО

1. Същност, предмет и система на международното частно право. Триединна система.
2. Частноправни отношения с международен елемент. Същност. Определение за международното частно право. Цел и функция на международното частно право.
3. Систематично място на международното частно право. Общи черти и различия на международното частно право от гражданското право, търговското право, международното публично право и други правни отрасли. Интертериториално, интерперсонално и интертемпорално право.
4. Източници на международното частно право. Характеристика и видове. Обща постановка на проблема за източниците на международното частно право в основните правни системи на съвременността.
5. Система на източниците на българското международно частно право. Актове на ЕС, отнасящи се до международното частно право: видове, обща характеристика и съотношение с националната правна система.
6. Международноправни източници на българското международно частно право. Международни договори - видове. Роля на международния обичай. Вътрешноправни източници на българското международно частно право. Значение на Конституцията като основен вътрешноправен източник на българското международно частно право. Кодексът на международното частно право – обща характеристика и съотношение с други източници на българското международно частно право.
7. Основни периоди в историческото развитие на международното частно право. Историческо развитие на българското международно частно право. Значение на европейската интеграция.
8. Международна компетентност на съдилищата и други органи по международни граждански дела: понятие, определяне и ограничения. Съдебен имунитет. Критерии за учредяване на международна компетентност.
9. Международна компетентност според Регламент 44/2001 г. на Съвета /ЕО/ от 22 декември 2000 г. относно компетентността, признаването и изпълнението на съдебни решения по граждански и търговски дела. Други актове по международно частно право на ЕС относно международната компетентност.
10. Международна компетентност и производство по международни граждански дела според Кодекса на международното частно право.
11. Правно уреждане на частните отношения с международен елемент. Методи за правна уредба. Видове норми на международното частно право - преки, материални норми с несамостоятелно действие, отпращащи /стълковителни/ норми. Особени повелителни норми. Процесуални норми на международното частно право. Преки норми - същност, структура, видове, механизъм на действие.
12. Отпращащи /стълковителни/ норми - същност, структура, видове, механизъм на действие.
13. Формули на привързване при отпращащите норми - понятие, видове. Основни формули - анализ, приложно поле. Специални формули за привързване - видове, анализ, приложно поле.

14. Квалификацията в международното частно право - същност, предмет, видове, способности за разрешаване на конфликта на квалификации. Препращането - същност, видове, уредба в българското международно частно право.
15. Установяване съдържанието на чуждестранното право - обща и специална уредба в българското международно частно право.
16. Съображение /клауза/ за обществен ред - същност, функции и последици. Уредба в българското международно частно право. Особени повелителни норми. Заобикаляне на закона - същност, видове, предпоставки, уредба в българското международно частно право.
17. Принципът за взаимност в международното частно право – същност, видове, уредба. Реторсия - същност и уредба в българското международно частно право.
18. Стълкновение на закони и стълкновение на юрисдикции в международното частно право - същност, предпоставки, видове, способности за избягване на стълкновенията.
19. Международна компетентност по дела относно лични права. Правен статус на физическите лица по българското международно частно право. Правна индивидуализация. Ограничаване и лишаване от дееспособност на физическите лица. Обявяване на безвестно отсъствие и смърт.
20. Положение на държавата и международните организации по българското международно частно право.
21. Международна компетентност по дела относно правното положение на юридическите лица и неперсонифицираните правни образувания. Критерии за определяне на националността и обхват на приложимото право. Право на установяване на дружества на територията на Вътрешния пазар. Търговски правноорганизационни форми на Европейския съюз: Европейско дружество, Европейско обединение по икономически интереси, Европейско кооперативно дружество. Понятие и международночастноправна характеристика.
22. Международна компетентност по дела относно правни сделки. Приложимо право. Форма и съдържание на сделките. Представителство. Същност и правна уредба на задължителното представителство. Същност и правна уредба на доброволното представителство. Отношения между представител и представляван. Отношения между представлявания и третите лица.
23. Погасителната давност в българското международно частно право. Обща и специална уредба.
24. Международна компетентност по дела относно вещни права. Приложимо право към вещните правоотношения с международен елемент. Вещноправен режим на чуждите държави, чуждестранните юридически лица и чужденците в Република България. Вещноправен режим на гражданите и юридическите лица, с националност на държави-членки на ЕС или държави страни по Споразумението за Европейско икономическо пространство. Вещноправен режим на българската държава, българските юридически лица и българските граждани в чужбина. Придобивна давност.
25. Международна компетентност по дела относно права от договорни отношения. Принципи за определяне на приложимото право и обсег на договорния статут.
26. Автономията на волята и свободата на договаряне при договорните отношения с международен елемент.
27. Определяне на обективно приложимото право към договорните отношения с международен елемент.
28. Правна уредба на международната продажба на стоки - източници. Конвенция на ООН относно договорите за международна продажба на стоки /Виена 1980 г./ - приложно поле и общи разпоредби.

29. Сключване на договора за международна продажба на стоки - предложение, приемане, форма. Съдържание и изпълнение на договора за международна продажба на стоки.
30. Неизпълнение на договора за международна продажба на стоки - средства за защита на страните, отговорност, освобождаване от отговорност.
31. Международно частно право на интелектуална собственост. Международна компетентност по дела във връзка с авторското право и сродните му права. Приложимо право: специална и обща вътрешноправна уредба. Международноправна закрила на авторското право и сродните му права. Източници, обща характеристика и принципи на уредбата. Международна компетентност по дела относно обекти на индустриалната собственост. Приложимо право. Международноправна закрила на обектите на индустриалната собственост. Източници, обща характеристика и принципи на уредбата.
32. Международна компетентност по дела относно права от непозволено увреждане. Приложимо право към непозволеното увреждане. Обхват на приложимото право.
33. Международна компетентност по дела относно права от неоснователно обогатяване и доброволно водене на чужда работа без пълномощие. Приложимо право към неоснователното обогатяване и доброволното водене на чужда работа без пълномощие. Обхват на приложимото право.
34. Брачните отношения в българското международно частно право. Сключване на брак, унищожаване, развод. Компетентни органи и приложимо право.
35. Семейните отношения в българското международно частно право. Международна компетентност по дела относно лични и имуществени отношения между съпрузите, произход, отношения между родители и деца, настойничество и попечителство, издръжка. Приложимо право.
36. Осиновяването по българското международно частно право. Международна компетентност. Приложимо право. Международна договорна уредба на брака и семейството в българското международно частно право.
37. Международна компетентност по дела относно наследяване. Наследяване по закон и наследяване по завещание. Приложимо право. Международна договорна уредба на наследствените отношения в българското международно частно право.
38. Признаване и допускане на изпълнението на чуждестранни съдебни решения и други актове в Република България – уредба според актовете на ЕС.
39. Признаване и допускане на изпълнението на чуждестранни съдебни решения и други актове в Република България – уредба според Кодекса на международното частно право.

2012 г. Благоевград

Изготвил: Доц. д-р Кремен Маринов

ОСНОВНА УЧЕБНА ЛИТЕРАТУРА:

- Кутиков, Вл., Международно частно право на РБългария. Обща част, нова редакция Т. Тодоров, С, 1993
- Натов, Н., Коментар на Кодекса на международното частно право, Книга първа, С, 2006
- Станчева-Минчева, В., Коментар на Кодекса на международното частно право, С, 2010
- Тодоров, Т., Международно частно право. Европейският съюз и Република България, трето преработено и допълнено издание, С, 2010**
- Тодоров, Т., Международно частно право. Субекти, имущество, задължения, С., 1993

Допълнителна литература:

- Кутиков, Вл., Международно частно право на НРБ, С., 1976
- Препоръчаната от Тодоров, Т., Международно частно право, Европейският съюз и Република България, С, 2010 българска и чуждестранна литература
- Владимиров, Ив., Международно частно право, С, 2005
- Драганов, Ж., Право на означенията: марки, фирми, географски означения, домейн имена, С, 2006
- Зидарова, Й., Общественият ред и международното частно право, С, 1975
- Каменова, Цв., Унифициране на международното частно право, С, 1991
- Каменова, Цв., Международно и национално авторско право, С, 2004
- Маринов, К., Сборник „Кодекс на МЧП с въведение. Избрани актове по МЧП”, С, 2005
- Маринов, К., Вещни правоотношения с международен елемент, С, 2011
- Маркова, Пл. Правата на работниците мигранти, С, 2009
- Минчев, Н., Международно частно право – вещни права, договорни отношения, международна продажба, международен арбитраж, Русе, 2005
- Мусева, Б., Деликтът в международното частно право, С, 2011
- Мусева, Б., Сборник „Международно частно право”, части I-III, издателство „Сиби”
- Натов, Н., Международно частно право, Специална част, С., 1996
- Натов, Н., Сборник източници на международното частно право, т.1-3, издателство „Сиела”
- Неделчева, Б., Право на интелектуална собственост, С, 2002
- Павлова, М., Патентно право на Република България, С, 2000
- Попова, В., Актуални проблеми на Европейския граждански процес и Част VII на ГПК, С, 2011
- Саракинов, Г., Авторско право и сродните му права в Република България, С, 2009
- Сталев, Ж., Същност и функция на международното частно право, С, 1982
- Сталев, С., Международно частно право, Обща част, С, 1996
- Тодоров, Т., Законът на съда в българското международно частно право, С, 1988
- Тодоров, Т., Международни семейни и наследствени правоотношения, С, 1994